

priobčil v 2. št. našega lista o „Matici Hrvatskej“. Sploh priporočamo to razpravo vsem domoljubom; morebiti se vendar iz nje uverijo, da naša „Matica“ ne potrebuje samo stalnega tajnika, nego v obče tudi bistvene preosnove.

Fran Svetličič †. Dne 22. februarja t. l. umrl je v Ljubljani v velikem ubožstvu ljubeznjivi pesnik slovenski Fr. Svetličič. Porojen 2. aprila 1814. l. v Spodnji Idriji, v duhovna posvečen 5. avgusta 1839. l., bil je pokojni najprej kaplan na Vrhniki, župnik v Sorici, v Godoviči in naposled upokojeni duhovnik na Razdrtem. Zadnje mesece prebil je v Ljubljani, kjer so ga podpirali usmiljeni duhovni tovariši njegovi. Svetličič je prejšnja leta pridno in lepo pél v „Novicah“ in Janežičevem „Glasniku“. Osobito njegove pripovedne, po narodnih pravljicah zložene pesni vredne so častne pohvale in še dandenes jih dijaki v nižjih srednješolskih razredih poleg Valjavčevih in Vilharjevih najrajši deklamujejo. Res, da v tehniškem oziru niso dovršene, a pomišljati nam je: kateri pesnik slovenski je pred Levstikom in Stritarjem pel v obliki dovršene pesni? Njegove nesreče in njegovega ubožstva bila je največ kriva nesrečna — banka „Slovenija“. Bodi mu časten spomin!

Zur Frage über die Gleichberechtigung der Slovenen von L. Pomladinovič. Untersteiermark, 1881, 8°. Druck der Buchdruckerei der „Politik“ in Prag. Selbstverlag. Vsebina: 1. der Volksstamm der Slovenen, 2. die politische Lage der Slovenen, 3. die Sprache der Slovenen. 4. die Volksschule der Slovenen, 5. die Unterrichtssprache in den Mittelschulen und Lehrerbildungsanstalten, 6. die Amtssprache, 7. „Liberalismus“ und „Klerikalismus“. — Tako se imenuje v lepej nemščini pisana, v elegantnej obliki natisnena brošura, katerej je namen sploh vse omikane sodržavljane avstrijske seznaniti s slovenskim narodom, z njegovimi težnjami in zahtevami, ter razjasniti jim ne samo, kaj zahtevamo Slovenci, nego tudi v kolikej meri in zakaj zahtevamo. Vseh važnejših slovenskih vprašanj, o katerih so pisale razne slovenske novine zadnjih trideset let, katera so naši domači in nam Slovincem sovražni poslanci obravnavali po raznih deželnih in državnih zborih in o katerih je ukrepal slovenski narod sam na svojih mnogoštevilnih taborih, dotika se gospod pisatelj, ter jih razpravlja tako mirno, stvarno in objektivno, da moramo, prečitavši takoj prve stranice priznávati: pisatelj dobro zná naše potrebe in bolečine, znana so mu vsa važnejša dnevna politična vprašanja, korenito je poučen v slovanskej zgodovini in slovanskem jezikoslovju ter sploh stoji na vrhunci občne svetovne omike. S kratka: to je prava beseda pravega moža o pravem času! Kar najtopleje priporočamo to knjigo vsem slovenskim domoljubom, da naj jo kolikor moči širijo mej nemški mislečimi tržani in meščani po Slovenskem. Dobiva se po 80 kr. zvezek v „Narodnej tiskarni“, a želeli bi bilo, da bi se prodajala tudi po knjigarnah, kajti samo tedaj bi jo bilo možno tako razširiti, kakor po vsej pravici zasluži. Konečno obžalujemo, da se g. pisatelj ni podpisal s svojim pravim imenom, kar bi bilo knjigi samej in dobri stvari, katero zagovarja, gotovo koristilo.

Slovenski slikarji. Nedavno smo čitali v dunajskeji „N. Fr. Presse“ to vest: „Dr. Schlimann hat sich in Athen ein im antiken Styl ausgestattetes Palais gebaut. Die Räumlichkeiten desselben sind im pompejanischen Style decorirt. In einem der Salons sind Porträts des gegenwärtigen und des verstorbenen Herrscherpaars als Wandgemälde angebracht. Der Speise- und der Tanzsaal sind auch

im pompejanischen Style, aber mit Beimengung von Renaissance-Motiven decorirt und die Wände mit Citaten aus Homer geschmückt. Die Decke des Tanzsaales zeigt die allegorische Darstellung der Alterthumsforschung. Das Bild ist das gelungene Werk eines jungen Oesterreichers, des Herrn Georg Šubic, eines Schülers des Professors Griepenkerl. Iz privatnega pisma posnemamo, da je Jurij Šubic, katerega, sta Schlimannu priporočila dunajski arhitekt Hansen in prof. Griepenkerl, vse zgoraj navedene podobe in ornamente naslikal „al fresco“ ali pa „a tempera“. Nekaj teh slik so kopije po starih pompejanskih podobah, nekaj pa po slikah Bitterlichovih. Nekoliko manjših podob in ornamentov je g. Šubic sam komponiral, tudi zgoraj hvaljena alegorična podoba je Šubičevo izvirno delo. Zdaj biva g. Jurij Šubic uže nad tri mesece v Parizu (Paris, Place Pigalle 11), kjer s svojim prijateljem, češkim slikarjem Vojtehom Hynaisom slika tri letne čase za kraljevo ložo novega češkega narodnega gledališča v Pragi. — Dunajski magistrat je izdal znano „Prachtausgabe des historischen Festzuges der Stadt Wien“. To delo ima 37 podob predstavljajočih glavna društva, ki so se udeležila slavnostnega sprevoda. Slikali so jih različni umetniki dunajski. Jeden karton, „die Handelsgruppe“, narisal je s tušem naš rojak g. Janez Šubic in presojevalecema prof. Makartu in arhitektu Streitu je bil ta karton tako po godu, da sta ga razstavila v umetniškem muzeji; poleg Šubičevega bili so razstavljeni samo še trije drugi kartoni. Občno se je priznavalo, da je Šubicev karton najboljši in tudi večji dunajski listi, kakor „Presse“ „N. Fr. Presse“ in „Wiener Allg. Zeitung“ so njegovo ime častno omenjali. S tem stopil je naš rojak na Dunaji prvič pred občinstvo in z lepim vspehom. Zdaj g. Janez Šubic biva v Pragi, kamor je bil poklican, da slika v novem narodnem gledališču, katero se ima uže sredi maja odpreti.

G. dr. Ign. Klemenčič, asistent na c. kr. prirodoslovnem inštitutu v Gradcu in sodelavec našega lista, izročil je, kakor čitamo v dunajskih listih, c. kr. znanostnej akademiji na Dunaji svojo razpravo: „Zur Bestimmung des Verhältnisses zwischen der elektro-magnetischen und mechanischen Einheit der Strom-Intensität,“ da jo natisne v akademijskih poročilih.

„Nuna in kanarček.“ Dne 27. sušca t. l. umrla je v ljubljanskem nunskem samostanu v svojem 71. letu prečestita mati Marija „Ignacija“ grofica Engelshaus, rojenja iz Ljubljane, prebivši v samostanu celih 63 let. Grofica Engelshaus prišla je namreč sirota s sedmim letom v samostan. Dr. Chrobat je bil njé varuh. In tako je tudi Chrobatov koncipijent dr. Preširen večkrat po uradnih svojih poslih prišel z mlado, lepo in ljubeznjivo grofico v dotiko, ter zložil je njej v čast in spomin pesen: „Nuna in kanarček“, ki je jeden najlepših liričnih cvetov divne poezije Preširnovе.

Stritarjevega „Zorina“ v svojem feuilletonu zdaj prinaša tudi „Agramer Zeitung“.

Pri J. Giontiniji, znanem knjigarji ljubljanskem, videli smo te dni nekoliko jako okusno vezanih knjig slovenskih. Vodnikove, Preširnovе, Valjavčeve, Jenkove, Orožnovе pesni, Slomškove spisi in Levstikov Kraljedvorski rokopis dobivajo se pri Giontiniji tako lepo in elegantno vezani, da morejo vsakemu salonu biti v krasbo.